

Mr BOŽIDAR MILIŠIĆ, dipl.ing.

STANJE PREMJERA U SR BOSNI I HERCEGOVINI
POČETKOM 1985. GODINE

Podaci premjera zemljišta, odnosno geodetski planovi i karte, aerofotogrametrijski snimci, a posebno fotoskice i katastar nekretnina predstavljaju najpotpuniju inventarizaciju prostora, koja svakim danom postaje sve aktuelnija.

Na dijelu naše Republike još se koristi stari austrougarski premjer, odnosno popisni katastar, koji je po svom sadržaju i tačnosti vrlo slab i u takvom stanju da ne može zadovoljiti ni najnužnije potrebe sadašnjega razvoja, jer ne obezbjeđuje niti geodetske podloge, niti tačnu evidenciju, bez kojih se ne može vršiti planiranja, projektovanje, gradjenje, rješavanje imovinsko - pravnih odnosa i dr.

Gornje konstatacije dolaze do izražaja naročito ako se ima u vidu novi Zakon o premjeru i katastru nekretnina, koji bitno mijenja sadržaj dosadašnjeg rada i traži, pored rješavanja stručno tehničkih pitanja i utvrđivanje svojinskih prava na nekretninama. Pouzdano se može tvrditi da područja na kojima nije izvršen novi premjer ne mogu udovoljiti zahtjevima ovog zakona.

Nagla urbanizacija i savremeno uređenje prostora, komunalna djelatnost, izgradnja saobraćajnica i industrijskih objekata, uređenje poljoprivrednih i šumskih posjeda, zaštita i unapređenje čovjekove okoline, rješavanje imovinsko pravnih odnosa, vođenje poreske politike, pružanje statističkih podataka za plansko usmjeravanje privrednog razvoja itd., zahtijevaju cjelovitu i potpunu evidenciju o prostoru i objektima u tom prostoru, kao i evidenciju, prava na tim nekretninama, kako bi se stvorio cjelokupan sistem evidencije nekretnina.

Stanje postojeće evidencije i nastale potrebe za potpunijom i savremenijom evidencijom nekretnina imali su presudan uticaj da se pristupilo sistematskom premjeru teritorije SR Bosne i Hercegovine, s ciljem da se podaci novog premjera koriste za privredne, tehničke, naučne, poreske, statističke i upravne svrhe, kao i za druge potrebe državnih organa, radnih i drugih organizacija i gradjana.

Novi premjer svojim sadržajem podataka savremenom tehnologijom i primjenom računске tehnike, daje mogućnost uspostavljanja savremene i jedinstvene evidencije nekretnina.

Adresa autora: Mr Milišić Božidar, dipl.ing.geod., Republička uprava za geodetske poslove i katastar nekretnina, Sarajevo

U dosadašnjem periodu premjer i izrada katastra zemljišta vršen je na osnovu srednjoročnih programa koje je utvrdjivala Skupština SRBiH. Sada je u realizaciji Program od 1981-1985.godine. Do kraja 1984. godine novi premjer je izvršen u 58 opština na površini od 2,590.900 ha ili 50,6 % teritorije Republike. Premjer je u toku na području 35 opština na površini od oko 1,307.737 ha ili 25,5 %.

Preostalu površinu od oko 1,230.000 ha ili 24 % teritorije Republike trebalo bi obuhvatiti programom premjera zemljišta od 1986-1990.godine.

Republička uprava za geodetske poslove i katastar nekretnina pristupila je izradi programa premjera i izrade katastra nekretnina za period od 1986-1990.godine.

Na osnovu izvršenog premjera i klasiranja zemljišta, a nakon utvrdjivanja stvarnih prava na nekretninama i zgradama vrši se izrada katastra nekretnina.

Rad na vršenju premjera i uspostavi katastra nekretnina izvodi se u više faza, a to su:

- pripreme terena za avionsko snimanje,
- avionsko snimanje zemljišta,
- terenski radovi na premjeru detalja,
- izrada geodetskih planova,
- klasiranje zemljišta,
- izlaganje podataka premjera i klasiranje zemljišta na javni uvid i utvrdjivanje stvarnih prava na nekretninama,
- izrada katastra nekretnina - javne knjige,
- reprodukcija geodetskih planova, i
- izrada osnovne karte u R 1:10.000.

Radovi na premjeru, počev od aerofotogrametrijskog snimanja zemljišta do izrade katastra nekretnina, traju u prosjeku četiri godine.

Iz prednjeg proizilazi da će i poslednji hektari teritorije Republike biti obuhvaćeni novim premjerom do 1990.godine. Međutim, veliki broj opština, naročito za gradska područja i naseljena mjesta, traže obnovu premjera, jer nemoguće je utvrditi prava na nekretninama na neažurnim geodetskim planovima.